

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 2.

Ljubljana, dne 26. februarja 1940.

Leto V.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

Delo za zvišanje prejemkov in pokojnin državnim in samoupravnim nameščencem in upokojemcem

Na skupnem sestanku vseh organizacij državnih in samoupravnih nameščencev in upokojemcev so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklepi

plenuma stanovskih organizacij državnih, banovinskih in samoupravnih nameščencev, upokojemcev in delavcev.

Na razgovoru dne 16. januarja t. l. so navzoči zastopniki organizacij po proučitvi okrožnice centralnega akcijskega odbora organizacij državnih uslužbencev št. 4 z dne 9. januarja 1940 ugotovili:

Centralne stanovske organizacije so si osvojile našo zahtevo in organizirale enotno akcijo organizacij javnih nameščencev in upokojemcev v vsej državi.

Akcija ne sloni zgolj na najožji zahtevi po izboljšanju gnetnega položaja, marveč vsebuje s tem v zvezi in, da se zagotovijo pogoji za trajne medsebojne stike in povezanosti organizacij, s tem pa za uspešnejše delo, tudi zahteve po ukinitvi § 76 u. z. in § 78 zakona o državnem prometnem osebju in zahtevajo odobritev ustanovitve Zveze državnih in samoupravnih uslužbencev kraljevine Jugoslavije. V tem oziru se od centralnih organizacij izvedena akcija razlikuje od akcije, kakor smo jo zamislile in jo tudi izvajale organizacije v Sloveniji. Ministrski svet še ni izvršil nobenega konkretnega ukrepa za izboljšanje našega težkega materialnega položaja.

Da bi se to čim prej in tem bolj gotovo doseglo, je smatral plenum organizacij za nujno in potrebno, da poteka vsa akcija nameščenskih organizacij v državi popolnoma enotno. Zato je sklenil v celoti se vključiti v akcijo, ki in kakor so jo organizirale centralne organizacije in jo je objavil v svoji okrožnici centralni akcijski odbor.

Zato naj vse organizacije državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojemcev ukrenejo sledeče:

1. Na dan 21. januarja t. l. naj odpošljejo po en primerek spomenice, ki jo spodaj priobčujemo, svojemu resornemu ministru, drugi izvod predsedništvu vlade, a tretjega akcijskemu odboru državnih

uslužbencev v Beogradu, Kralja Miljutina 66.

Ker so društva v Dravski banovini že imela zborovanja, na katerih so manifestirala za zvišanje prejemkov, zato sedaj posebna zborovanja lahko odpadejo. Če pa je kako društvo za ta dan sklicalo zborovanje, naj sprejme zborovanje to spomenico.

2. Poleg tega naj odpošljejo organizacije in društva dne 21. januarja t. l. na predsednika vlade, podpredsednika vlade in resornega ministra brzojavke sledeče vsebine:

„Neznosni položaj, v katerega smo zašli spričo ogromnega porasta cen vsem življenjskim potrebščinam, narekuje, da se takoj izvedejo naslednji ukrepi:

1. Vsem državnim nameščencem in upokojemcem naj se takoj izplača trinajsta plača kot prva pomoč.

2. Plače in pokojnine naj se povišajo sorazmerno z naraslo draginjo.

3. Izenačijo naj se prejemki poročenih državnih uradnic in upokojenk s prejemki neporočenih.“

Naše društvo je v smislu zgoraj navedenih sklepov določenega dne odposlalo naslednjo spomenico.

1. Gospodu ministru financ dr. Juraju Šuteju.

2. Predsedništvu vlade.

3. Akcijskemu odboru drž. uslužbencev Beograd, Kralja Miljutina 66.

Podpisano društvo ugotavlja z ozirom na materialni in pravni položaj svojih članov sledeče:

Da je uredba o znižanju prejemkov v letu 1935. poslabšala že itak težki materialni položaj državnih uslužbencev in upokojemcev. Od tega časa dalje so cene življenjskim in kulturnim potrebščinam znatno poskočile, tako da so danes te cene do 50% višje, nego v letu 1935. Poleg tega so izredne vojne prilike dobrodošle dobičkarjem, da še bolj dvigajo cene življenjskim potrebščinam na škodo materialno najslabših slojev naroda, državnih uslužbencev in upokojemcev in delavcev, ki so ostali brez zaščite. To je

povod naglemu obubožanju državnih uslužbencev, ki vodi naravnost v bedo.

Tudi sam pravni položaj državnih uslužbencev je postal vse težji z uveljavljanjem zakona iz leta 1931., s katerim so prejšnji režimi odvzeli stalnost v službi in svobodo strokovnega organiziranja, kakor tudi svobodo njihovega profesionalnega tiska. Nasprotno pa so dovolili diskrecijskemu pravu oblasti največji razmah ter so zaradi tega uspeli uničiti moralo uslužbencev ter iz njih ustvarili volilno armado tistih strank, v čijih rokah je stvarno bila usoda vsakega poedinega uslužbenca.

Danes, ko kraljevska vlada rešuje mnoga državna vprašanja ali pa je tik pred pristopom k njihovem reševanju, s ciljem, da bi država v tej težki mednarodni situaciji mogla ravnodušno in mirno gledati v bodočnost, je neobhodno potrebno, da bodo poleg delovnega naroda zadovoljeni tudi državni uslužbenci in upokojemci. Zaradi tega vidimo državni uslužbenci in upokojemci edini izhod za izboljšanje svojega materialnega položaja, ako merodajni takoj sklepajo o sledečih zahtevah:

1. Zahtevamo, da se takoj da trinajsta plača državnim uslužbencem in upokojemcem kot prva pomoč radi izboljšanja težkega materialnega položaja, nastalega zaradi prehitre zadolžitve in ustavitve kreditov.

2. Zahtevamo, da se takoj povišajo plače vsem državnim uslužbencem in upokojemcem sedanji draginji primerno in sicer v draginjskih dokladah s tem, da se v bodoče te doklade avtomatično povišajo v primeru porasta cen.

3. Zahtevamo, da se sestavi iz predstavnikov vseh organizacij državnih uslužbencev in upokojemcev komisija, ki bo zasledovala gibanje cen vseh življenjskih potrebščin in predlagala povišanje ali znižanje doklad za draginjo v zvezi z dviganjem in padanjem cen. Ta komisija mora biti v neposredni zvezi s kraljevsko vlado, njeni predlogi pa naj se avtomatično rešujejo.

4. Zahtevamo, da se pred izdajo novega uradniškega zakona ukine čl. 76 u. z., ker ovira svobodo profesionalnega organiziranja.

5. Zahtevamo kot neizogibno čim hitrejšo odobrenje splošne zveze državnih in samoupravnih uslužbencev kraljevine Jugoslavije, ker se samo na ta način more ustvariti potrebna vez med državnimi in samoupravnimi uslužbenci in kraljevsko vlado, ki je obojestranske važnosti ter koristna za ves narod in se le na tej podlagi morejo vzgojiti pravi narodni uslužbenci.

6. Zahtevamo izenačenje plač ženskih in moških državnih uslužbencev.

7. Zahtevamo nov zakon o uradnikih in zakon o državnem železniškem osebju, ki bi zamenjala dosedanja nedemokratska zakona.

8. Pri izdelovanju novih zakonov naj enakopravno sodelujejo tudi naši predstavniki.

Razen tega je naše društvo določene dne poslalo naslednjo brzojavko:

1. G. dr. Juraj Šutej, minister financ, Beograd.

2. G. Dragiša Cvetković, predsednik vlade, Beograd.

3. G. dr. Vladimir Maček, podpredsednik vlade, Beograd.

Neznosni položaj, v katerega smo zašli spričo ogromnega porasta vsem življenjskim potrebščinam, narekuje, da se takoj izvedejo naslednji ukrepi:

Vsem državnim nameščencem in upokojencem naj se takoj izplača trinajsta plača kot prva pomoč.

Plače in pokojnine naj se povišajo sorazmerno z naraslo draginjo.

Izenačijo naj se prejemki poročenih uradnic in upokojenk s prejemki neporočenih.

Banovinsko društvo državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

Na to brzojavko smo prejeli iz kabineta g. predsednika vlade naslednji odgovor:

G. predsednik je prejel Vašo brzojavko, v kateri ste razložili stanje uradništva, ter Vas obvešča, da se bo kmalu ugodilo Vaši zahtevi.

Z odličnim spoštovanjem

25. januarja 1940. Beograd.

Po naredbi predsednika ministrskega sveta šef kabineta:

Boško Nastasijević s. r.

Glasilo somborskega društva „Naša Reč“ je objavilo v svoji prvi številki letošnjega leta z dne 14. januarja naslednjo notico:

„Uredba o zenačenju pokojnih staroupokojencev je gotova.“

Minister financ g. dr. Šutej se je odločno zavzel za to, da se pokojnine staroupokojencev zenačijo s pokojninami onih upokojencev, ki so upokojeni po novem zakonu.

Gotova je tudi že uredba, s katero se rešuje to bolno vprašanje, in pričakuje se, da sprejme projekt te uredbe tudi ministrski svet. Delo naših združenj bo vendar enkrat rodilo sad. Tudi upokojenci, zlasti staroupokojenci morajo že enkrat spoznati, da se brez organizirane sile ne

morejo doseči rezultati. Treba je, da uvidijo, da se tudi ta uspeh ne bi bil mogel doseči, ako naša združenja ne bi bila požrtvovalno in vztrajno delala na tem, da se že enkrat reši to bolno vprašanje.

To notico ponavlja tudi zagrebški „Umirovljenik“ z dne 25. januarja 1940 v svoji drugi številki.

V svoji tretji številki z dne 10. februarja 1940 pa prinaša „Umirovljenik“ že tabelo, po kateri bi se povišale doklade.

Za uvod izvaja pod naslovom „Nova uredba o pokojninah“ takole: „Ker so različne časnikarske vesti vzbudile veliko vznemirjenost v vrstah upokojencev,

je zagrebško društvo po želji članov poslalo podpredsednika g. Zvonimira Jambreca te dni v Beograd, da osebno v imenu zveze društev upokojencev dobi podatke o novi uredbi, s katero se bodo uredili prejemki upokojencev.

Prinesel je naslednjo vest: Uredba je gotova in g. minister financ jo je že sprejel. Sedaj je treba, da jo sprejme tudi ministrski svet. Uredba bi naj izšla začetkom marca, v veljavo pa bi stopila 1. aprila.“

Ko dobimo še točnejše podatke, hočemo v prihodnji številki objaviti nadaljnje vesti in tudi tabelo poviškov.

Draginja

Ne spominjamo se, kdaj je bil objavljen zadnjikrat indeks cen. Skok cen vseh življenjskih potrebščin se na ta način ne da zmolčati. Draginja na vse strani, na vseh poljih. Kdo ne govori danes o draginji? Vsakdo, celo tudi kapitalist, tudi Prizad. Spustila se je na nas vse, na celi svet kakor mora ter nas davi in duši, da ne moremo dihati; v tej pustinji našega jadnega upokojeniškega življenja pa ni nikjer žarka nade, niti tolažbe, nikjer ni besedice, ki bi nam pokazala le mrvico upanja naboljšanje.

Za tolažilno besedo pa bi bilo sedaj prilike v izobilju. Kakor vse kaže, so volitve na pragu in o tem povodu se več deklamira nego drugače. Z narodom za narod, za narod — to je sedaj glavno geslo, o nas, uradnikih in upokojencih, pa niti besede, kakor da mi niti ne spadamo v ta narod, kakor da mi niti nismo tisti del tega naroda, ki je glavni steber te države.

V tem danes vsekakor težkem položaju imajo besedo razna udruženja, razne zbornice, trgovinske in industrijske, razne zveze, Prizad itd. Vsi imajo besedo, vsi govoré na pristojnih mestih, vsi zastopajo svoje interese, le uradnik in upokojenec je obsojen na molk. Pa bi imel tudi on marsikaj povedati, mnogo povedati in govoriti. Nobenega politika ni, ki bi rekel kako dobro besedo o nas, in, kadar mi spregovorimo, kadar mi peticioniramo, zgleda, kakor da je vse to glas vpijočega v puščavi.

Kmetu se obeta oprostitev celega njegovega dolga, kolikor ima manje od 10 ha svoje zemlje; kolikor pa ima več, bo vračal dolg po še ugodnejših pogojih nego doslej. To se obeta kljub temu, da skače cena žitaricam in v zvezi s tem

vsem življenjskim potrebščinam od dne do dne. Prizad pravi, to je nezdravo stanje, zahteva popis zalog in maksimiranje cen; pa ako niti akcionarji Prizada ne morejo prenašati teh visokih cen žitaric in ostalih življenjskih potrebščin, kako naj jih prenaša uradnik in upokojenec s stalnimi prejemki! Mi iskreno sočustvujemo z jasnimi akcionarji Prizada. Kako ne bi, morda tudi oni gladujejo, saj so preteklo leto dobili samo dividendo, ki je bila skoraj enaka nominalni vrednosti ene delnice, ali če zaradi visokih cen prav samo oni ne deklamirajo s kmetom vred, kako da se v javnosti sploh ne misli na javne uslužbence, ki danes bridko trpijo, temveč samo na kmete, katerih proizvodi v vrednosti rastejo od dne do dne.

Časopisi pišejo, neki angleški upokojenec je pozval Chamberleina, da bi prišel kadarkoli nepričakovano na obed, da bi ga mogel prepričati, kako jadno živi. Jaz bi tega ne smel storiti s kakim našim ministrom, ker, četudi ni izbirčen, je človek dobrega apetita in moja žena in naših dvoje otrok z menoj vred bi ostali lačni. Kaže se, da ima Anglež vendar še dosti jela, samo da je izbirčen. Govori se, da bomo uvedli na teden po dva dneva brez mesa, da bi se moglo več mesa izvažati v inozemstvo nego doslej! Lepo! Samo ne vem, kaj bo z nami, ki smo tudi doslej samo dvakrat na teden jedli meso. Tudi doslej se nismo nikdar preobjedli, odslej nam preti ta nevarnost še manj.

Moral sem tu izraziti svoje težave. Moral sem se potožiti, a sedaj Bog ž njimi in duša ž njimi. Morda je še kaj vesti na svetu.

Majhen upokojenec.

(Iz „Naše reči“ z dne 24. novembra 1939, št. 11.)

Resolucija proti draginji

Na zborovanju Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru dne 13. decembra 1939. se je sklenila naslednja resolucija:

I. Cene najnujnejših življenjskih potrebščin so od zadnje redukcije plač leta 1935. znatna narasle. Krušna moka se je

podražila za 25%, koruzna moka za 28%, koruzni zдроб za 37.5%, mast za 33%, slanina za 20%, bučno olje za 50%, namizno olje za 33%, krompir za 100%, fižol za 120%, mleko za 70%. Obleka se je podražila za 30%, usnjeni izdelki pa s 1. decembrom t. l. po sklepu trgovske

zbornice v Ljubljani za 15% na bazi od 1. novembra t. l. Poprečen dvig cen pri nakupu najnujnejših potrebščin znaša torej 30 do 35%.

II. Nujno je potrebno cene teh potrebščin regulirati tako, da bodo znosne za že itak nezadostne prejemke uslužbencev. V zvezi s tem dvigom cen so namreč prejemki državnih in samoupravnih uslužbencev tako aktivnih, kakor prav posebno še upokojujencev, docela premajhni in povzročajo stalno zadolžitev uslužbenstva, kar slabi njegovo materialno in moralno nezavisnost in ga tira v bedo in obup.

III. Kolikor bi pa državna uprava zaradi mednarodnih razmer ne mogla uspeti z nasilno regulacijo cen, mora pa **nujno zvišati prejemke** vsem aktivnim in upokojenim uslužbencem v razmerju s povišanjem cen. Člani Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru računajo na uvidevnost samoupravnih teles, da bodo z zgledom prednjačila in prejemke v tem smislu takoj regulirala.

IV. Člani Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru si usojajo ponovno predložiti zahtevo, da se Maribor kot obmejno in industrijsko mesto s posebno občutnim valom draginje uvrsti v **I. draginski razred**.

V. Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru je v teku 18-letnega obstoja dokazala, da je regulator cen najvažnejših življenjskih potrebščin in da je s svojim solidnim obratom vselej zadovoljila svoje članstvo. Na osnovi tega zupanja se sklicuje na čl. 12 uredbe o pobijanju draginje in prosi državno upravo, da se pri izvajanju tega člena spomni v prvi vrsti tudi nje, bodisi z dobavo živil po najnižjih tržnih cenah, bodisi z dolgoročnimi brezobrestnimi posojili.

V ostalem opozarjamo na predloge glede pobijanja draginje v spomenici, ki jo prilagamo.

Mariborska zadruga državnih uslužbencev šteje 5500 članov, med temi 4000 v Mariboru ter v stavbnem okolišju samem in je torej gotovo upravičen tolmač uslužbenstva in njegovih teženj.

Društvena kronika

Peta seja upravnega odbora banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojujencev v Ljubljani, dne 9. februarja 1940. Začetek ob 4. uri popoldne.

Navzoči: predsednik dr. Vrtačnik, podpredsednik dr. Papež, blagajnik in tajnik ter odborniki: Adlešič, Arko, Jagodic, Modičeva, dr. Vidic, insp. Wester, Zovič in Žgajnar.

Opravičen: banski svetnik Svetek. Navzoč tudi poslovodja PS kapetan v p. Rosina.

Predsednik je pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost in pričel sejo.

1. Predsednik je poročal o akciji vseh društev aktivnih državnih nameščencev in upokojujencev zaradi predložitve spomenice za zvišanje plač v sedanji naraščajoči draginji. Stanovske organizacije so se zbrale v društvenih prostorih učiteljskega združenja in sklenile, da pošlje vsaka organizacija dne 21. januarja t. l. enako se glasečo spomenico predsedniku vlade, ministru financ dr. Šuteju in akcijskemu odboru državnih uslužbencev v Beogradu, ter istočasno brzojavke predsedniku in podpredsedniku vlade ter finančnemu ministru. To se je zgodilo in je naše društvo prejelo 27. januarja odgovor šefa kabineta predsednika ministrskega sveta, ki ga objavljamo na drugem mestu.

2. Poročal je, da se je zopet poživelo društvo stanovanjskih najemnikov in sicer po iniciativi vseh stanovanjskih organizacij državnih nameščencev. Občni zbor je bil v prostorih učiteljskega združenja 20. januarja t. l. zvečer in udeležila sta se ga predsednik in tajnik našega društva. Vodil je občni zbor profesor Grafenauer. Na splošno željo vseh organizacij je bil naš predsednik, kot predsednik najmočnejšega društva, kakršno je naše društvo državnih upokojujencev, naprošen, da prevzame predsedstvo tega na novo oživljenega društva. Splošnemu pritisku se je končno vdal in so bili v odbor izvoljeni zastopniki vseh ostalih stanovanjskih društev. Društvo je skoraj brez premo-

ženja. Naš predsednik je smatral za potrebno, da ponudi naše prostore temu društvu za poslovanje, predvsem tudi zato, ker je bil za blagajnika izvoljen soglasno poslovodja našega PS kapetan Rosina. Predsednik prosi za naknadno odobritev tega ukrepa, ki se soglasno odobri. Odbornik dr. Vidic je pripomnil, da je mnenja, da ima društvo stanovanjskih najemnikov cilje in namene, ki niso v skladu z interesi vseh članov našega društva, tako da bi mogli kdaj nastati celo konflikti iz tega. Zato bo morda prav, da si pozneje, ko bo začelo društvo redno poslovati, preskrbi svoj društveni lokal. Predsednik je nato opozoril, da je že prej omenil, da je njegov ukrep le začasen.

3. Nato je poročal tajnik, da je učiteljsko združenje sporočilo ostalim stanovskim organizacijam, torej tudi našemu društvu, da je na bansko upravo predložilo ugovor proti obvezni nabavi plinskih mask za učiteljstvo, ki jo mora vsak učitelj sam plačati, in to že zaradi vsebine uredbe o zaščiti pred zračnimi napadi iz leta 1939., kjer je v čl. 18, odstavek 4, točka B, izrečno določeno: „Vsako zasebno, banovinsko ali državno podjetje, naprave ali urad mora že v miru ukremiti vse, kar je treba za osebno in skupno zaščito vsega svojega osebja in določiti tudi potrebna materialna sredstva za to.“ Vzelo se je na znanje.

Naše društvo je sporočilo zadrugi državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, da bi bili mi pripravljeni v vsaki številki „Upokojenca“ objaviti inserat zadruge v obliki, ki jo objavlja „Naš glas“. Odgovora še nismo prejeli.

Predložili smo kabinetu ministrstva financ dopis v zadevi izplačevanja rodbinskih pokojnin, ki ga objavljamo na drugem mestu. Tukajšnja finančna direkcija namreč nakazuje vdovam in sirotam rodbinske pokojnine v breme uradniškega pokojninskega sklada za pretekli čas, v katerem so čakale na odmero pokojnine, in jim izdaja za vsak mesec in za vsak znesek posebno čekovno

nakaznico. Naše prizadevanje meri na to, da finančni minister naroči finančni direkciji, naj nakazuje, oziroma izplačuje vdovam in sirotam rodbinsko pokojnino za že zapadle mesece skupno in ne za vsak mesec posebej. Prepis te vloge smo poslali tudi poslovodnemu društvu v Zagreb s prošnjo, da predloži v Beograd enako predstavko v imenu vseh banovinskih društev. Na ta način bi bile vdove in sirote obvarovane nepotrebnih izdatkov za vročitev nakaznic.

Uredništvo lista „Mala cvetka“ Ljubljana-Rakovnik je poslalo en izvod svoje izdaje, ki izhaja mesečno, s prošnjo za zameno z našim listom. Tajnik omenja, da ne škoduje, če je naš list čim bolj razširjen, in priporoča zamenjavo. Soglasno sprejeto.

Knjigarna Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva ulica 4, je ponudila naročbo „Priročnika uradnih vlog“, ki ga sestavlja banovinski računski inspektor Dolžan Janko, cena 140 din. Odbornik dr. Vidic je mnenja, da bi bilo umestno, če bi bila ta knjiga v pisarni na razpolago društvenim članom. Sklene se soglasno, da se priročnik naroči.

Došla je prošnja dolgoletnega člana našega društva, ki je zaradi dolgotrajne bolezni in večkratnih operacij zašel v težaven položaj in prosi primerne podpore. Soglasno se mu je naklonil primeren znesek po referatu in na predlog podpredsednika dr. Papeža.

Mariborski poverjenik nadučitelj g. Ogorelec deluje zelo agilno za naše društvo in se je pri njem prijavilo že nad 200 članov. Potrebno je bilo, da je naročil napisno tablo na svoji hiši glede uradnih ur in sprejemanja članov. Odbor je soglasno odobril potrebni kredit za to napisno tablo.

Tajnik omenja, da je v Ljubljani 32 društev raznih strok državnih in banovinskih ter samoupravnih nameščencev. Morda bi bilo umestno, če bi pošiljali vsem tem društvom svoje glasilo „Upokojenec“ brezplačno. Odbornik dr. Vidic opozarja, da najbrže večina teh društev mima svojih društvenih lokalov in posluje morda predsednik ali tajnik v svojem stanovanju. Naj bi se torej ta društva vprašala, ali imajo svoj društveni lokal in ali želijo prejemati naše glasilo, potem pa bi se jim „Upokojenec“ lahko pošiljal brezplačno. Soglasno sprejeto.

Društveni blagajnik ravnatelj Abram je poročal o denarnem stanju in stanju članstva. Društveno premoženje znaša danes 141.490.— din. Članov je 2898. Poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje.

4. Poslovodja PS kapetan Rosina poroča o stanju tega sklada in predlaga sprejem nekaj novih članov. Sklad ima danes 322 članov in premoženja nekaj nad 50.000.— din. Dolg, oziroma predujem pri društvu je poravnan v celoti. Z odobravanjem vzeto na znanje.

5. Odbornik Adlešič je priporočal, da bi se društvo obrnilo na prometno ministrstvo za dovoljenje brezplačnega prevoza raznih življenjskih potrebščin za člane železničarje. Odbor je naprosil g. Adlešiča, naj bi sestavil koncept prošnje, ki se bo potem predložila prometnemu ministru.

Ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil sejo ob pol 6. uri zvečer.

Poverjenišvo našega društva v Mariboru.

Po zaslugi marljivih, agilnih in zvestih naših simpatizerjev: Ogorelca, Purkharta in Kramarja

se naše poverjeništvu v Mariboru prav lepo razvija in se je temu poverjeništvu prijavilo že čez 200 članov. Zato so naši čitatelji v seznamu novih članov, ki smo ga priobčili v prvi številki letošnjega leta, mogli ugotoviti, da je večina novih članov iz Maribora. Od tam torej, od koder nam veje sicer neprijazen veter, se oglašajo največje število novih članov. To je zelo razveseljiv pojav, ker kaže, da zmaguje pamet in razsodnost ter da narašča zaupanje v delo našega društva. Mi pa si bomo prizadevali, da bomo

to zaupanje mariborskih članov in simpatizerjev opravičili s tem, da bomo tem agilnejše in vztrajnejše delali za korist naših članov.

Ljubljansko „Jutro“ je objavilo dne 4. februarja t. l. naslednjo notico iz Maribora:

„Petek slab začetek. Resničnost tega narodnega rekla so doživeli tudi izdajatelji novega mariborskega mesečnika „Mariborski Upokojenec“. Prva številka je izšla v petek, pa je bila zaplenjena.“ Brez komentarja!

Posvetovalnica – informacije

Izplačevanje rodbinskih pokojnin.

Za rodbinske pokojnine, ki jih finančna direkcija v Ljubljani nakazuje vdovam in sirotam v breme urad. pokojninskega sklada za pretekli čas, jim izstavlja za vsak mesec in za vsak znesek svojo čekovno nakaznico zase.

Finančna direkcija prakticira to le pri vdovah in sirotah, katerim so možje, oziroma očetje umrli po 1. aprilu 1931, ko je stopil v veljavo zakon o uradnikih iz leta 1931., ne pa tudi pri drugih upokojencih. Zato je naše društvo s pismeno predstavko zaprosilo g. finančnega ministra za posredovanje, da finančna direkcija v bodoče tudi tem vdovam in sirotam izplačuje prejemke za vse že zapadle mesece z eno skupno in ne za vsak mesec zase s posebno nakaznico, da jih na ta način obvaruje nepotrebnih izdatkov, ko je vendar znano, da mora upokojenec plačati za vsako čekovno nakaznico po 2 din.

Posmrtni sklad našega društva.

V mesecu decembru 1939 sta umrla: **Terčak Josip**, šolski nadzornik v p., dne 6. decembra 1939. Bil je član od 1. aprila 1939., torej 9 mesecev. Vplačal je vsega 152 din v Posmrtni sklad. Posmrtnina v znesku 500.— din se je izplačala po poštni nakaznici pokojnikovi vdovi ge. Veroniki Terčak, Šmartno ob Paki. Imenovana se je pismeno zahvalila in poslala potrdilo o prejemu denarja.

2. **Jeglič Marija**, državna upokojenka, stara 51 let, dne 11. decembra 1939. Bila je članica eno leto in pet mesecev. Vplačala je vsega 192.— din v Posmrtni sklad. Posmrtnina v znesku 1000.— din se je izplačala osebno njeni sestri Albini Jeglič, učiteljici v Radovljici.

V mesecu januarju 1940 pa je umrl redni član **Mayer Jože**, železniški upokojenec iz Ljubljane. Umrl je dne 24. januarja 1940. Bil je član od 1. julija 1939. Torej šest mesecev in 23 dni. Vplačal je v Posmrtni sklad 142.— din. Posmrtnina v znesku 500.— din se je izplačala osebno njegovemu sinu Josipu Mayerju, železniškemu zvaničniku.

Koncem leta 1939. je bilo vsega skupaj 321 članov in sicer 273 rednih in 48 izrednih. Tekom leta 1939. je umrlo 10 članov, izstopili so 4 člani, izključeni so bili 4 člani (zaradi neplačevanja prispevkov), pristopilo pa je 111 novih članov. Do konca decembra 1939 se je izplačalo na posmrtnini 7000.— din. Eden umrli član še ni imel pravice do posmrtnine.

Premoženje posmrtnega sklada je znašalo 31. decembra 1939 din 45.990'84.

Kakor kaže razvoj našega Posmrtnega sklada, smemo pričakovati ugodnega uspeha in priporočamo vsem društvenim članom, da se prijavijo za vstop v Posmrtni sklad.

Razgled

Naprošeni smo, da objavimo naslednje
vabilo vsem stanovanjskim najemnikom.

Novo izvoljeni odbor društva stanovanjskih najemnikov, ki je bil izvoljen na občnem zboru 20. januarja t. l., si je nadel nalogo, poživeti društveno delo, organizirati v svojih vrstah vse stanovanjske najemnike brez razlike stanu, položaja in političnega prepričanja in nuditi stanovanjskim najemnikom vso pomoč in zaščito. 1. februarja t. l. bodo društveni odborniki osebno naprosili posameznike, da vstopijo v društvo in poravnajo letno članarino v znesku din 12.—. Z ozirom na pomen tega društva, posebno v današnjih časih, se obračamo do vseh stanovanjskih najemnikov z vabilom, da se pozivu odzovejo in prijavijo svoje članstvo. Oni, ki ne bi prejeli osebnega vabila, naj se prijavijo v društveni pisarni v Ljubljani, Wolfova ul. 10. V ostalih mestih Dravske banovine bo društvo stanovanjskih najemnikov v najkrajšem času organiziralo svoje podružnice, ki bodo lahko zastopale interese tamkajšnjega

članstva. Prepričani smo, da vsi stanovanjski najemniki čutijo potrebo skupnega nastopa za svoje pravice, zato upravičeno pričakujemo, da se bodo odzvali našemu vabilu. Le s skupnim nastopom in polnoštevilnim učlenjenjem je zagotovljeno društvu uspešno delovanje v korist in dobrobit članstva.

Društvo stanovanjskih najemnikov.

„MALI GOSPODAR“

Pod tem naslovom je izšla meseca januarja prva redna številka mesečnika, ki je namenjen vsem našim malim ljudem, delavcem, malim kmetom in nameščencem, ki se zanimajo za reje malih živali, sadjarstvo, vrtnarstvo itd. Ves ta delavni načrt je lepo razviden iz vsebine prve številke. Po uvodni besedi o ciljih in nalogah lista sledi poučen sestavek o opraviilih rejca malih živali v mesecu januarju, s številnimi koristnimi navodili in nasveti, ki se tičejo vseh panog reje malih živali. Za tem prinaša list prav poučne se-

stavke o odbiranju in shranjevanju valilnih jajc, o tem, kaj mora vedeti rejec-začetnik o angorskem kuncu, kako skrbimo za kože v mesecu januarju in o vzreji golobov; zelo zanimiva sta oba članka o kozjereji: „Ali naj redimo kože?“ in „Redimo male živali, zlasti kože.“ V rubriki „Naš vrt“ prinaša kratek članek o zasajanju malih vrtov s sadnim drevjem, naslednji z naslovom „Topinambur“ pa nas podrobneje seznani s to, pri nas vse premalo poznano in skoro pozabljeno rastlino, ki daje odlično krmo v listih in gomoljih. V veterinarskem kotičku je nekaj prav važnih navodil o kokošjih boleznih, nakar sledi nadalje poučen in koristen članek o pripravljanju kolin. List zaključujejo društvene vesti, iz katerih posnemamo, da je življenje po rejskih društvi zelo živahno. V sedanjih težkih časih, ko je marsikdo naravnost prisiljen, da si poišče sredstva za izboljšanje svojega gospodarstva, bo list „Mali gospodar“ nedvomno prav dobro služil svojem namenu ter ga toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za boljši obstanek. List izdaja Zveza društev „Mali gospodar“ za Slovenijo v Ljubljani in se naroča pri upravi, Gajeva ul. 9/l. Naročnina znaša letno din 30.—.

Važne tiskovine

Društvo je založilo tiskovine za sestavo prošelj a) za pogrebino, b) za dvomesečno podporo in c) za rodbinsko pokojnino, in sicer v novi izpopolnjeni obliki.

Vrhu tega na posebni poli navodila za sestavo vseh teh prošelj in za pridobitev pravic za rodbinsko pokojnino.

V navodilih za pridobitev pravice do rodbinske pokojnine in predujma nanjo so vpoštrevani vsi najnovejši predpisi, vpoštrevajoč zahteve finančne direkcije v Ljubljani, kakor tudi zahteve direkcije državnih železnic in direkcije pošt in telegrafov, ki so različne. Dosedanje tiskovine so namreč vsebovale le navodila za sestavo prošelj, vpoštrevajoč zahteve tukajšnje finančne direkcije. Vse navedene tiskovine veljajo torej za vse uradniške stroke.

Pod E) „Nekaj splošnih navodil“ vsebujejo a) Predujem (akontacija), b) Zapadlost pokojnine in c) Splošno.

Cena za člane za vsako tiskovino 1.— Din, torej za sestavo vseh treh navedenih prošelj in za navodila = 4.— Din, za nečlane po 2.— Din, t. j. 8.— Din.

Društvo intervenira za vsakega člana brezplačno v vseh osebnih zadevah pri vseh centralnih oblastvih.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blasnik na nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.